

**Protokoll fra møte i Faggruppen for plantevernmidler
(Faggruppe 2) i VKM
7. desember 2007 kl. 09.00-15.00**

Deltakere:

Fra Faggruppe 2

Erik Dybing (leder og møteleder), Ole Martin Eklo, Ingeborg Klingen, Torsten Källqvist, Edgar Rivedal, Janneche Utne Skåre, Line Emilie Sverdrup, Steinar Øvrebø

Forfall: Erik Ropstad

Fra Mattilsynet, Seksjon nasjonale godkjenninger:

Erlend Spikkerud og Christine Instanes

Observatører:

Knut Berdal (FG3)

Merete A. Finne (koordinator FG3) - tilstede under sak 5

Fra sekretariatet til VKM:

Anne Finstad (Ref.)

1. Konstituering av møtet

Faggruppeleder Erik Dybing åpnet møtet. Ingen erklærte seg inhabile til de saker som skulle opp på dagens møte. Dagsorden for møtet ble godkjent.

Tilstede var faggruppeleder for FG3 (GMO) som observatør. Bakgrunnen var å få en bedre kjennskap til hvordan FG2 arbeider i forbindelse med risikovurdering av plantevernmidler og prosedyrene bak dette.

2. Saker som skal behandles på møtet

- Miljørisikovurdering av plantevernmidlet Candit

Candit er godkjent mot soppsykdommer i eple, pære, jordbær på friland, solbær, stikkelsbær, rips, veksthusomat, veksthusagurk og prydplanter i veksthus og på friland.

Godkjenningsperioden utløp 30.6.2007 og preparatet er til revurdering hos Mattilsynet. Det virksomme stoffet i Candit er kreoksimetyl. Mattilsynet har i den forbindelse bedt VKM å gjøre en vurdering av miljørisiko ved bruk av Candit med hensyn til mobiliteten til kresoksimetyls hovedmetabolitt kresoksim under norske forhold, med tanke på

grunnvannsforurensning basert på modellsimuleringer og funn i JOVA-programmet. Utkast til risikovurderingen har vært oppe på arbeidsmøte i Faggruppen og blitt sendt ut til faggruppemedlemmene i forkant av møtet 7. desember 2007. Utkastet ble gjennomgått og ferdigbehandlet på møtet.

Vedtak: Endringer i utkastet ble vedtatt etter innspill fra medlemmene. Risikovurderingen vil bli sendt til gjennomlesning av faggruppemedlemmene før endelig oversendelse til Mattilsynet.

- Risikovurdering av plantevernmidlet Nordox 75 WG

Nordox 75 WG er et nytt soppmiddel, med kobber(I)oksid som er et nytt virksomt stoff i Norge. Preparatet er søkt brukt i eple, pære, plomme og søt- og surkirsebær, bjørnebær, bringebær, hageblåbær, rips, solbær, stikkelsbær, bartreplanter og andre vintergrønne planter. Det virksomme stoffet i Nordox 75 WG er kobber(I)oksid. Mattilsynet har i den forbindelse bedt VKM å gjøre en risikovurdering med hensyn til egenskapene til virksomt stoff og preparat. Utkast til risikovurderingen har vært oppe på arbeidsmøte i Faggruppen og blitt sendt ut til faggruppemedlemmene i forkant av møtet 7. desember 2007. Utkastet ble gjennomgått og ferdigbehandlet på møtet.

Vedtak: Endringer i utkastet ble vedtatt etter innspill fra medlemmene. Risikovurderingen vil bli sendt til gjennomlesning av faggruppemedlemmene før endelig oversendelse til Mattilsynet.

- Risikovurdering av plantevernmidlet Ranman TwinPack

Ranman TwinPack er et nytt soppmiddel med et nytt virksomt stoff, cyazofamid. Preparatet består av 2 flasker, en med cyazofamid og formuleringsstoffer, og en med en additiv. Preparatet er søkt brukt i potet. Virksomt stoff i Ranman TwinPack er cyazofamid. Mattilsynet har i den forbindelse bedt VKM å gjøre vurdering av miljørisiko med hensyn til egenskapene til virksomt stoff og preparat, samt en vurdering av helserisiko med hensyn til egenskapene til virksomt stoff, formuleringsstoffer og preparat. Mattilsynet ønsker også en uttalelse om de iboende egenskapene til preparatet. Utkast til risikovurderingen har tidligere vært oppe på arbeidsmøte i Faggruppen og blitt sendt ut til faggruppemedlemmene i forkant av møtet 7. desember 2007. Utkastet ble gjennomgått og ferdigbehandlet på møtet.

Vedtak: Endringer i utkastet ble vedtatt etter innspill fra medlemmene. Risikovurderingen vil bli sendt til gjennomlesning av faggruppemedlemmene før endelig oversendelse til Mattilsynet.

- Risikovurdering av plantevernmidlet Sportak EW

Sportak EW er godkjent mot sopp sykdommer i korn (bygg, havre, vår- og høsthvete, rug og rughvete), raps, ryps, eng, beite og engfrøproduksjon (gras). Godkjenningssperioden utløper 31.12.2007 og preparatet er til revurdering hos Mattilsynet. Mattilsynet har i den forbindelse bedt VKM å gjøre en vurdering av helserisiko med hensyn til egenskapene til virksomt stoff, metabolitter, formuleringsstoffer og preparat samt en vurdering av miljørisiko med hensyn til virksomt stoff og preparat. Utkast til risikovurderingen har vært oppe på arbeidsmøte i Faggruppen og blitt sendt ut til faggruppemedlemmene i forkant av møtet 7. desember 2007. Utkastet ble gjennomgått og ferdigbehandlet på møtet.

Vedtak: Endringer i utkastet ble vedtatt etter innspill fra medlemmene. Risikovurderingen vil bli sendt til gjennomlesning av faggruppemedlemmene før endelig oversendelse til Mattilsynet.

- Miljørisikovurdering av plantevernmidlet Amistar

Det er søkt fornyet godkjenning av Amistar mot ulike soppsykdommer i korn, rybs og raps, en rekke grønnsakskulturer på friland og under oppal (veksthus), samt jordbær og bringebær på friland, i plasttunnel og i veksthus. Frilandsagurk og bringebær i veksthus er bruksutvidelser. Godkjenningsperioden utløper 31.12.2007 og preparatet er til revurdering hos Mattilsynet. Mattilsynet har i den forbindelse bedt VKM å gjøre en vurdering av miljørisiko ved bruk av Amistar med hensyn til egenskapene til virksomt stoff og preparat. Virksomst stoff i Amistar er azoksystrobin. Utkast til risikovurderingen har vært oppe på arbeidsmøte i Faggruppen og blitt sendt ut til faggruppemedlemmene i forkant av møtet 7. desember 2007. Utkastet ble gjennomgått og ferdigbehandlet på møtet.

Vedtak: Endringer i utkastet ble vedtatt etter innspill fra medlemmene. Risikovurderingen vil bli sendt til gjennomlesning av faggruppemedlemmene før endelig oversendelse til Mattilsynet.

3. Orientering fra ad hoc grupper/undergrupper eller lignende

Ad hoc-gruppen som arbeider med en vurdering av samvirkende toksiske effekter av stoffer i blanding i VKM har utarbeidet et utkast til vurdering basert blant annet på innspill fra de ulike faggruppene i VKM. Faggruppe 2 har tidligere kommet med innspill vedrørende helse- og økotoksikologisk risikovurdering av samvirkende effekter av plantevernmidler. Faggruppen har også nå kommet med et innspill på yrkesmessig bruk av plantevernmidler og eksempler på interaksjonseffekter. Utkast til rapport ble gjennomgått og diskutert, spesielt med hensyn på Faggruppe 2 sine innspill i avsnitt 5.1 og at dette ikke overlapper nevneverdig med hva som er beskrevet ellers i rapportutkastet. I tillegg mangler det noe tekst som må skrives inn før revidert utkast sendes til *ad hoc*-gruppen for denne gruppens neste møte 18. desember. Det kom inn synspunkter på at økotoksikologisk risikovurdering av samvirkende effekter av plantevernmidler bør tas ut av rapporten da dette får en liten plass i en ellers så stor rapport og at det er bedre at man beskriver dette mer detaljert i et eget notat.

Vedtak: Leder for Faggruppen reviderer Faggruppens innspill under 5.1 og supplerer med mer tekst der det er behov for dette. Dette sendes til sekretariatet for å bli inkorporert inn i hoveddokumentet før det sendes ut til *ad hoc*-gruppen før gruppens møte 18. desember. Det er ønskelig at Faggruppeleder og koordinator for Faggruppen spiller inn ønsket om at økotoksikologisk risikovurdering av plantevernmidler tas ut av hoveddokumentet.

4. Årsplan for Faggruppe 2

Leder for Faggruppen har utarbeidet et utkast til årsplan for Faggruppe 2 som ble diskutert på møtet. Det kom inn noen innspill som ble tatt med inn i dokumentet.

Vedtak. Endringer i utkastet ble vedtatt etter innspill fra medlemmene. Årsplanen anses som ferdigbehandlet fra Faggruppens side og vil bli oversendt Hovedkomiteen for å bli inkorporert i hoveddokumentet til Hovedkomiteen.

5. GMO-plantevernmidler

På det forrige møtet i Faggruppen ble det bestemt at det skulle utarbeides et generelt notat til Faggruppe 3 som omtalte saksgangen i godkjenningssaker for plantevernmidler samt påpeke generelle konsekvenser endret sprøytemiddelbruk vil kunne ha ved innføring av herbicidresistente planter. Bakgrunnen for notatet var at FG3 ønsker en redegjørelse for problemstillingen som kan oppstå ved innføring av GMO-planter med herbicidresistens. To medlemmer av Faggruppen har utarbeidet utkast til notat som har vært til kommentering i arbeidsgruppen for økotoksikologi i Faggruppen. Under diskusjonen av notatet var også Faggruppeleder og koordinator for Faggruppe 3 til stede.

Vedtak: Utkastet ble diskutert og endringer ble vedtatt etter innspill fra medlemmene. Faggruppen anser seg ferdig med notatet og det vil bli oversendt FG3.

6. Bruk av risikoscala

Arbeidsgruppen for humantoksikologi har utarbeidet et utkast til en beskrivelse av bruk av risikoscala som Faggruppen benytter ved å angi risiko ved yrkeseksponering. Utkastet har vært til kommentering hos Mattilsynet og ble diskutert på møtet. Det ble også presisert at det er et behov for en beskrivelse av bruk av risikoscala innenfor økotoksikologien.

Vedtak: Utkastet ble diskutert og godkjent av faggruppen. Arbeidsgruppen for økotoksikologi lager et utkast som beskriver bruk av risikobegrepene innenfor økotoksikologien. Dette utkastet skal diskuteres på det første møtet i arbeidsgruppen over nyttår (22.april-2008).

7. Orientering

Publisering av risikovurderinger av makroorganismer vedtatt på faggruppemøtet 18.oktober 2007

Risikovurderingene av makroorganismene *Phytoseiulus persimili*, *Phytoseiulus persimilis*, *Hypoaspis miles*, *Hypoaspis aculeifer* og *Amblyseius cucumeris* samt *Steinernema kraussei*, *Steinernema feltiae* og *Heterorhabditis megidis* ble vedtatt på faggruppemøtet 18.oktober og publisert på VKMs hjemmesider www.vkm.no 29.november 2007.

Når det gjaldt nematoden *Phasmarhabditis hermaphrodita* ønsket Faggruppen mer informasjon vedrørende helseeffekter av den symbiotiske bakterien *Moraxella osloensis* spesielt med tanke på utvikling av infeksjon. I den forbindelse har koordinator for Faggruppen tatt kontakt med avdeling for bakteriologi og infeksjonsimmunologi ved Nasjonalt folkehelseinstitutt som vil komme med en uttalelse. Uttalelsen forventes å foreligge før årskiftet 2007/2008.

Notat vedrørende behovet for miljørisikovurdering av makroorganismer

Det ble på det forrige møtet i Faggruppen (18.oktober) vedtatt at notatet vedrørende behovet for miljørisikovurderinger av makroorganismer som et medlem av Faggruppen har utarbeidet skulle oversendes til Faggruppe 9. Dette med ønske om at FG9 (plantehelse) diskuterer metoden beskrevet i notatet og at FG9 kommer med en uttalelse vedrørende notatet. Faggruppe 9 hadde møte 23.november, men fikk ikke tid til å diskutere notatet på møtet. FG9 skal ha nytt møte 22.januar og vil da ta notatet opp til diskusjon.

8. Møter o.a. av felles interesse

Orientering fra nordisk-baltisk workshop Europoem II

Et medlem av Faggruppen orienterte om deltagelsen ved nordisk-baltisk workshop vedrørende Europoem II som ble avholdt i Helsinki 23.november. Koordinator for Faggruppen samt to representanter fra Mattilsynet var også til stede på møtet. De første foredragene handlet om dagens praksis i risiko- og eksponeringsvurderinger av plantevernmidler og ulike begreper innenfor dette området (Acceptable Operator Exposure Level (AOEL) versus OEL (Occupational Exposure Levels) og DNEL (Derived-No-Effect-Level). Deretter var det en gjennomgang av de ulike modellene som benyttes innenfor yrkeseksponering av plantevernmidler (UK-POEM, tysk modell, EUROPOEM I og II), bruken av disse og hvilke kriterier som lå til grunn i de ulike modellene. Det var så en mer detaljert gjennomgang av EUROPOEM II. Andre modeller som også ble belyst var SeedTropex, Agricultural Handlers Exposure Database (AHED) og PHED (Pesticide Handler Exposure Database). Til slutt var det satt av tid til demonstrasjon og opplæring av EUROPOEM II databasen.

9. Eventuelt

Koordinator for Faggruppen orienterte om at det er ansatt en ny koordinator for Hovedkomiteen. Koordinator vil være på plass 2.januar.

Følgende nye møtedatoer ble bestemt:

Arbeidsmøte – økotoks: 22.april 2008

Arbeidsmøte – humantoks: 24.april 2008

Faggruppemøte: Torsdag 15. mai 2008